

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Eurogroup

Οι όροι που χρησιμοποιούνται για την οικονομία στο δημόσιο διάλογο καθορίζουν το περιεχόμενο διεργασιών, καταστάσεων, εξελίξεων. Αυτό συμβαίνει και με την περιβόητη υπόθεση της ευρωπαϊκής τραπεζικής ενοποίησης. Τους τελευταίους μήνες υπήρξε μια σταδιακή διαφοροποίηση όσον αφορά τη χρησιμοποιούμενη ορολογία. Στην αρχή χρησιμοποιήθηκε ο όρος «τραπεζική ενοποίηση», κατόπιν άλλαξε σε «τραπεζική εποπτεία» και τώρα εμφανίζεται ο όρος «τραπεζική εκκαθάριση». Ο όρος ενοποίηση εγκαταλείφθηκε και με ευθύνη της Γερμανίας, που επέλεξε να μεταθέσει το κέντρο βάρους αρχικά στην «εποπτεία». Στη συνέχεια, και όσα είδαμε να συμβαίνουν στην περίπτωση της Κύπρου μετατόπισαν και πάλι το κέντρο βάρους στην «εκκαθάριση» κι αυτό φαίνεται ότι θα είναι από εδώ και στο εξής το κυρίως νόημα, δηλ. πώς και με ποιους όρους θα γίνεται η εκκαθάριση προβληματικών τραπεζών ή αλλιώς ποιοι θα πληρώνουν το τίμημα όταν παρουσιάζεται η ανάγκη ανακεφαλαιοποίησης προβληματικών τραπεζών.

Σύμφωνα με την απόφαση του Eurogroup - Ecofin της 21ης Ιουνίου 2013, για τις τράπεζες που χρειάζονται κεφαλαιακή ενίσχυση προβλέπεται να ακολουθούνται τα εξής βήματα:

Το κράτος-μέλος θα δανείζεται όσα χρήματα χρειάζονται από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) προκειμένου να αυξηθεί το ποσοστό κεφαλαιοποίησης της τράπεζας στο 4,5%.

Ο ESM δεν θα επωμίζεται όλο το βάρος των χρηματοδοτικών αναγκών για τις ανακεφαλαιοποιήσεις καθώς θα πρέπει να προστατευτεί η πιστοληπτική του ικανότητα (AAA). Ένα - σημαντικό - μέρος των βαρών θα επιμερίζεται στους ιδιώτες και στις εθνικές αρχές (εθνικές κυβερνήσεις). Κατά συνέπεια, κι όπως αποφασίστηκε:

2. Θα κουρεύονται οι ομολογιούχοι και οι μέτοχοι της τράπεζας - όπως συνέβη στην περίπτωση της Κύπρου.

3. Θα κουρεύονται οι καταθέσεις άνω των 100 χιλιάδων ευρώ - όπως επίσης υποχρεώθηκε να κάνει η Κύπρος.

4. Το κράτος-μέλος θα υποχρεούται να συνεισφέρει το 20% των επιπρόσθετων κεφαλαίων που θα χρειαστούν, ενώ ο Μηχανισμός Σταθερότητας θα συνεισφέρει τα υπόλοιπα κεφάλαια (80%).

Τα κράτη-μέλη που δεν έχουν πτωχεύσει και που μπορούν να δανείζονται δεν θα εντάσσονται στην διαδικασία αυτή και οι καταθέσεις άνω των 100 χιλιάδων ευρώ θα διασώζονται πλήρως. Αντιθέτως, τα κράτη-μέλη που δεν θα είναι σε θέση να δανειστούν τα ποσά αυτά όχι μόνο θα εξαναγκαστούν να αποδεχθούν κούρεμα των καταθέσεων άνω των 100 χιλιάδων ευρώ, σύμφωνα με την απόφαση, αλλά και θα πρέπει επίσης να δανειστούν ένα τεράστιο ποσό για να συμμετάσχουν στην ανακεφαλαιοποίηση. Οι συνέπειες θα είναι βαρύτερες: όχι μόνο τα κράτη αυτά θα επιβαρυνθούν με ακόμη περισσότερο χρέος αλλά συγχρόνως θα πυροδοτηθεί ένα μαζικό κύμα φυγής καταθέσεων προς τα πλούσια κράτη-μέλη του Βορρά. Εταιρείες, ασφαλιστικά γραφεία και πλούσιοι ιδιώτες θα μεταφέρουν μαζικά τις καταθέσεις τους προς τον - ασφαλή - πυρήνα της ευρωζώνης αποδυναμώνοντας ακόμη περισσότερο τις οικονομίες της περιφέρειας.

Όσον αφορά το κρίσιμο θέμα της αναδρομικής ισχύος της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, η προοπτική της εκ τω υστέρων ελάφρυνσης του χρέους ουσιαστικά ελαχιστοποιείται ενώ ό,τι απομένει από αυτήν μετατρέπεται σε μηχανισμό αυστηρής πειθαρχίας. Το Eurogroup δεν απεφάνθη για το εάν προηγούμενες ανακεφαλαιοποιήσεις θα ενταχθούν στην διαδικασία αυτή. Ο πρόεδρος του Eurogroup τόνισε, ότι θα αποφασίζεται κατά περίπτωση και με κοινή συμφωνία και ότι κάθε περίπτωση θα εξετάζεται χωριστά μόλις συγκροτηθεί το όργανο. Η συμφωνία στο Eurogroup προβλέπει τα σχετικά αιτήματα να αρχίσουν να συζητιούνται χρονικά από το φθινόπωρο του 2014 και έπειτα, όταν θα βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία ο ενιαίος μηχανισμός εποπτείας των Ευρωπαϊκών Τραπεζών υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, με διάθεση συνολικού ποσού 60 δις ευρώ και που θα ισχύει για όλη την ευρωζώνη.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Όσον αφορά τη χώρα μας, η απόφαση έχει σαφείς συνέπειες. Εάν η διαδικασία ενεργοποιηθεί μετά το 2014 το τίμημα, θα είναι και ένα κούρεμα καταθέσεων άνω των 100.000 ευρώ (ακόμη πιο τρομακτικές θα είναι οι επιπτώσεις στην περίπτωση που οι ελληνικές τράπεζες χρειαστούν νέα ανακεφαλαιοποίηση). Δεδομένου ότι τα χρήματα για την ανακεφαλαιοποίηση, για το σύνολο της Ευρωζώνης και διαχρονικά, δεν θα υπερβαίνουν τα 60 δις. (δηλ. δεν καλύπτουν ούτε κατ' ελάχιστον τις κεφαλαιακές ανάγκες τραπεζών της Ιρλανδίας, της Ισπανίας, της Ελλάδας, της Ιταλίας) η όποια ελάφρυνση, κι αν τελικώς επιτευχθεί, θα είναι πάρα πολύ μικρή και με τεράστιο κόστος, και βεβαίως δεν θα λύσει το οξύτατο πρόβλημα βιωσιμότητας του χρέους που καταταλαιπωρεί τη χώρα, ενώ το μόνο ουσιαστικό που θα κάνει είναι να λειτουργήσει ως ένας ακόμη μοχλός πίεσης και εκβιασμού των ισχυρών εταίρων και κυρίως του ευρωιερατείου: Κάντε όσα εμείς απαιτούμε από εσάς αν θέλετε ελάχιστα - από τα δεκάδες - δις που έχετε ήδη δανειστεί για το τραπεζικό σας σύστημα να αφαιρεθούν από το δημόσιο χρέος σας.

Ενόψει των ανωτέρω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Πόσο θετική κρίνετε την απόφαση του Eurogroup και στην οποία κι εσείς συμμετείχατε, και εάν πιστεύετε ότι είναι προς όφελος της χώρας.

Αθήνα, 25 Ιουνίου 2013

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών